

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖĞÜS HASTALIKLARI BİLİNCİ, UZMANLIK TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE COVID-19'UN UZMANLIK TERCİHİNE ETKİSİ

THE AWARENESS OF MEDICAL STUDENTS OF PULMONOLOGY, THE FACTORS AFFECTING
SPECIALITY PREFERENCES, AND THE EFFECT OF COVID-19 ON SPECIALITY PREFERENCE

İbrahim Güven ÇOŞĞUN, Aydın BALCI, Şule ÇİLEKAR

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

AMAÇ: Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin göğüs hastalıkları branşı hakkındaki bilgi düzeylerini, uzmanlık tercihlerini etkileyen faktörleri ve COVID-19 pandemisinin uzmanlık tercihlerine olan etkisini değerlendirmeyi amaçladık.

GEREÇ VE YÖNTEM: Bu tanımlayıcı ve kesitsel tasarımlı çalışma, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim gören 327 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirildi. Katılımcılar demografik özelliklerini ve göğüs hastalıkları bilgi düzeylerini, uzmanlık tercihlerini, tercihleri üzerindeki COVID-19 pandemi etkisini belirlemeye yönelik 21 sorudan oluşan çevrimiçi anket formunu cevapladılar.

BULGULAR: 187 (%57,2)'si kız ve 140 (% 42,8) 'i erkek olmak üzere toplam 327 öğrenci çalışmaya dahil edildi. Katılımcılarda göğüs hastalıklarının ilgi alanına giren hastalıkları bilenlerin sayısı 273 (%88,9) idi. Göğüs hastalıklarının yaptığı girişimsel işlemler konusunda ise katılımcıların 113 (%54,0)'ü doğru bilgiye sahipti. Öğrencilerin fakülteyi bitirdikten sonra en çok istedikleri uzmanlık dalları ise sırası ile 26 (%7,9) iç hastalıkları, 24 (%7,33) göz hastalıkları, 24 (%7,33) kişi ile kadın hastalıkları doğum bölümleri idi. Uzmanlık tercihlerini etkileyen en önemli unsur malpraktis riskinin diğer branşlara göre daha az 81 (%24,7) olmasıydı. Katılımcıların 101 (%31,4)'i pandemi döneminin uzmanlık tercihlerini etkileyeceğini düşünüyordu.

SONUÇ: Tıp fakültesi öğrencileri göğüs hastalıkları uzmanlık dalı hakkında yeteri düzeyde bilgiye sahipti. Tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık dalı tercihlerini etkileyen önemli faktörler ilgi alanı, malpraktis riski, maddi kazanç, hasta ve hasta yakınları ile daha az iletişime geçilmesi, akademik kariyer fırsatı ve mesleki tatmindir. COVID-19 pandemisi tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık tercihlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Göğüs hastalıkları, Tıp öğrencisi, Anket

ABSTRACT

OBJECTIVE: The aim of this study was to evaluate the knowledge level of medical faculty students about the branch of chest diseases, the factors affecting their speciality preferences, and the effect of the COVID-19 pandemic on their speciality preferences.

MATERIAL AND METHODS: This descriptive and cross-sectional study was carried out with the participation of 327 students studying at Afyonkarahisar Health Sciences University Faculty of Medicine. The students completed a 21-item online questionnaire to provide demographic data, level of knowledge about pulmonology, speciality preferences, and to determine the effect of the COVID-19 pandemic on the speciality preference.

RESULTS: A total of 327 students, 187 (57.2%) female and 140 (42.8%) male, were included in the study. Among the participants, the number of those who knew the diseases in the field of interest of pulmonology was 273 (88.9%). On the subject of interventional procedures for chest diseases, 113 (54.0%) of the participants had correct information. The specialities most requested by the students after graduating from the medical faculty, were internal diseases by 26 (7.9%), ophthalmology by 24 (7.33%) and gynaecology and obstetrics by 24 (7.33%), respectively. The most important factor affecting the speciality preference was reported to be a lower risk of malpractice compared to other speciality by 81 (24.7%). A total of 101 (31.4%) students reported that the pandemic period would affect their speciality preference.

CONCLUSIONS: Medical faculty students had sufficient knowledge about the specialist branch of chest diseases. The most important factor affecting the speciality preference of the medical faculty students was the interest in the field of specialization, risk of malpractice, financial satisfaction, less communication with patients and their relatives, academic career opportunity, professional satisfaction. The COVID-19 pandemic may have a negative effect on the speciality preferences of the medical faculty students.

KEYWORDS: Pulmonology, Medical student, Questionnaire

Geliş Tarihi / Received: 15.03.2021

Kabul Tarihi / Accepted: 06.06.2021

Yazışma Adresi / Correspondence: Dr.Öğr.Üyesi İbrahim Güven ÇOŞĞUN

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı

E-mail: dr_guven@hotmail.com

Orcid No (Sırasıyla) :0000-0001-7365-8098, 0000-0002-6723-2418, 0000-0001-8659-955X

GİRİŞ

1900'lü yılların başlarında ülkemizde toplumu etkileyen en önemli bulaşıcı hastalıklardan biri tüberkülozdu. 1900'lü yılların ilk iki dekadında İstanbul'da genel ölüm oranı nedenlerinin yüzde 15,8'ini tüberküloz hastalığı oluşturmaktaydı (1). 1949 yılında, dispanserler ve sanatoryumlarda çalışacak, tüberküloz eğitimi almış uzman hekimlerin yetiştirilmesi amacıyla 2 yıl öğrenim süreli fitizyoloji bölümleri açıldı (2). Eğitimini tamamlayan fitizyologlar ülkemizdeki tüberküloz tedavisinde önemli rol oynadılar. 1955 yılında fitizyoloji bölümü, tüm akciğer hastalıklarını kapsayacak duruma getirilerek ismi göğüs hastalıkları ve tüberküloz olarak değiştirildi ve ayrı bir bilim dalı olarak tanımlanarak, öğrenim süresi 4 yıla çıkarıldı. Göğüs hastalıkları uzmanları ülkemizde başarı ile mücadele ettikleri tüberküloz savaşından sonra halen yoğun bir şekilde mücadelesi sürdürülen 2019 koronavirüs hastalığı (COVID-19) savaşında da önemli rol oynamaktadırlar.

Tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık alanı tercihlerinde uzmanlık alanının maddi getirisi, iş yükü, asistanlık süresi, bölümün geleceği ve malpraktis davaları etkili olmaktadır (3 - 4). Tıp fakültesi öğrencilerinin ileride maddi kazancı fazla olan ya da rahat olarak düşündükleri uzmanlık dallarını daha çok istedikleri gözlemlenmiştir (5).

Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin, göğüs hastalıkları uzmanlığı ile ilgili bilgi düzeylerini, uzmanlık tercihlerini, göğüs hastalıkları uzmanlık alanının tanınırlığını ve pandeminin tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık tercihlerine olan etkilerini değerlendirmeyi amaçladık.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışma Dizaynı

Tanımlayıcı ve kesitsel tasarımdaki bu çalışma, 8 Aralık - 20 Aralık 2020 tarihleri arasında Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesinde gerçekleştirildi.

Örneklem Kapsamı ve Ölçüm Yöntemi

Çalışmanın evrenini, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesinin 2., 3., 4., 5. ve 6. sınıflarında öğrenim gören toplam 916

öğrenci, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden ve veri toplama formundaki soruları yanıtlayan 327 öğrenci oluşturdu. Çalışmaya katılım oranı %35,6'dır.

Öğrencilere yaş, cinsiyet gibi demografik özelliklerini, hangi sınıfta olduklarını, göğüs hastalıkları bilgi düzeylerini, uzmanlık tercihlerini, tercihleri üzerindeki pandemi etkisini belirlemeye yönelik 21 sorudan oluşan anket formu dağıtıldı ve öğrenciler cevaplamaya davet edildi. Soruların cevapları çoktan seçmeli, evet-hayır, diğer gibi açık uçlu yanıtlardan oluşuyordu. Anket formu çevrimiçi anket olan Google Forms üzerinden toplandı. Bu program anket tasarımı, veri toplama, özel raporlama sağlayan bir programdı.

İstatistiksel Analiz

İstatistiksel analiz için IBM SPSS 20 (IBM CORP NY, ABD) programı kullanıldı. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama, standart sapma (SD) olarak ifade edildi. Sürekli değişkenler Student's t-testi ile karşılaştırıldı. Kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki-kare testi kullanıldı. $P < 0.05$ olduğunda sonuçlar istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Etik Kurul

Bu çalışma için Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Klinik araştırmalar etik kurulundan (04.12.2020-2020/552) onay alınmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların Özellikleri

Çalışmaya katılan öğrencilerin %57.2'si ($n=187$) kız, %42.8'i ($n=140$) erkek, yaş ortalaması $22,09 \pm 0,66$ idi (**Tablo 1**). Öğrencilerin 55'i (%16,8) aktif sigara kullanıcısıydı. Aktif sigara kullananların ortalama sigara kullanım süresi $5,5 \pm 0,8$ yıldır.

Tablo 1: Katılımcıların demografik özellikleri

Özellikler	N:327 (%)	Ortalama±Standart sapma	
Yaş		22,09±0,66	
Cinsiyet		Minimum-Maximum	
	Erkek	140 (%42,8)	18-25
	Kız	187 (%57,2)	18-25
Sınıf			
	2.sınıf	68 (%20,8)	
	3.sınıf	42 (%12,8)	
	4.sınıf	91 (%27,8)	
	5.sınıf	108 (%33,8)	
	6.sınıf	18 (%5,5)	

Öğrencilerin Uzmanlık Alanı Tercihleri ve Tercihlerini Etkileyen Faktörler

Katılımcıların 317'si (%96,9) fakülteyi bitirdikten sonra bir uzmanlık alanında eğitim görmek istediğini bildirdi. Öğrenciler arasında en çok tercih edilen branşlar sırası ile 26 (%7,9) kişiyle iç hastalıkları, 24 (%7,33) kişiyle göz hastalıkları ve 24 (%7,33) kişiyle kadın hastalıkları ve doğum bölümleriydi. Göğüs hastalıkları uzmanı olmak isteyen katılımcı sayısı yalnızca 3 (%0,91) kişiydi. Çalışma kapsamında kız öğrencilerin, erkek öğrencilerle kıyaslandığında istatistiksel bakımdan anlamlı olarak kadın hastalıkları ve doğum bölümünü daha fazla tercih ettikleri saptandı ($p < 0,0025$). İç hastalıkları ve göz hastalıkları branşlarında kız ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Uzmanlık tercihleri en çok etkileyen faktörler ilgi alanı olması, malpraktis riskinin diğer branşlara göre daha az olması, ilgili branşın maddi kazancı, hasta ve hasta yakınları ile daha az iletişime geçilmesi, akademik kariyer fırsatı, mesleki tatmin olduğu görüldü (**Tablo 2**).

Tablo 2: Uzmanlık tercihlerini etkileyen en sık faktörler (N:251)

İlgi alanı	82 (%32,6)
Malpraktis riskinin diğer branşlara göre daha az olması	81(%32,2)
İlgili branşın maddi getirisi	30(%11,9)
Hasta ve hasta yakınları ile daha az iletişime geçilmesi	22(%8,76)
Akademik kariyer fırsatı	20(%7,96)
Mesleki tatmin	16(%6,37)

Öğrencilerin Göğüs Hastalıkları Uzmanlığı Genel Bilgi Düzeyi

Öğrencilere Göğüs hastalıklarının ilgi alanına giren hastalıklar sorulduğunda (307 kişi cevapladı) bilenlerin sayısı 273(%88,1) idi. Göğüs hastalıklarının tedavi etmediği hastalıklar sorulduğunda (307 kişi cevapladı) katılımcıların 273'ü (%88,9) doğru olarak meme hastalıkları seçeneğini belirledi (**Tablo 3**).

Tablo 3: Göğüs hastalıklarının tedavi etmediği hastalık hangisidir? sorusuna verilen cevaplar (ki-kare testi).

Hastalıklar	N:307 (%)	Klinik Grup N:209 (%)	Klinik öncesi Grup N:98 (%)	p
Meme hastalıkları	273 (88,9%)	195 (%93,3)	78 (%79,5)	<0,001
Uykuda solunumsal Bozukluklar	14 (%4,56)	6(%2,87)	8(%8,16)	
Akciğer Kanseri	12 (%3,9)	2(%0,95)	10(%11,6)	
Pnömoni (akciğer iltihaplanması, zatüreye)	2 (%0,6)	0	2(%2,04)	
Diğer	6 (%1,95)	6(%2,87)	0	

Katılımcılara göğüs hastalıklarının yaptığı girişimsel işlemlerden olmayan hangisidir sorusu soruldu, 209 kişi cevapladı. Bu soruda katılımcıların 113'ü (%54) pnömotoraks'a kapalı sualtı drenajı takılması' seçeneğini doğru olarak belirledi (**Tablo 4**).

Tablo 4: Göğüs hastalıklarının yaptığı girişimsel işlemlerden olmayan hangisidir? sorusuna verilen cevaplar (ki-kare testi).

Girişimsel İşlemler	N:209(%)	Klinik Grup N:149 (%)	Klinik öncesi Grup N:60	p
Pnömotoraks (akciğer sönmesi) kapalı sualtı drenajı takılması	113 (%54,0)	93(%62,4)	20 (%33,3)	<0,001
Fiberoptik bronkoskopi (hava yollarının ışıklı bir cihaz ile incelenmesi)	32(%15,3)	16(%10,7)	16 (%26,6)	
Kapalı plevra biyopsisi (akciğer zarında biyopsi alma işlemi)	30(%14,3)	20 (%13,4)	10 (%14,6)	
Torasentez (Akciğer zarları arasındaki sıvıdan örnek elde edilmesi işlemi)	10 (%4,7)	2(%1,34)	8 (%13,3)	
Diğer	24 (%11,4)	10(%6,7)	14 (%23,3)	

Hastanemizde pnömotoraks'a kapalı sualtı drenajı takılması işlemi göğüs cerrahisi tarafından yapılmaktadır. Katılımcılar henüz poliklinik ve klinik eğitimi almamış (klinik öncesi) (2-3. sınıf öğrencileri) ve klinik eğitimi başlamış (klinik) olarak (4-6. Sınıf öğrencileri) iki gruba ayrılarak değerlendirildiğinde, klinik gruptaki öğrenciler, göğüs hastalıklarının uzmanlık alanı içerisinde yer alan işlemleri, klinik öncesi gruptaki öğrencilere göre istatistiksel bakımdan anlamlı olarak daha fazla doğru olarak cevapladı ($p < 0,001$). Göğüs hastalıklarının ilgilendiği anatomik yapılar konusunda klinik ve klinik öncesi sınıflar arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Göğüs hastalıkları asistanlık eğitim süresinin uzunluğunu 181 (%55,4) kişi 4 yıl olarak doğru cevapladı.

Pandemi Dönemi ve Göğüs Hastalıkları Uzmanlığı Tercihi

'Göğüs hastalıkları uzmanı olmak ister misiniz?' sorusu ayrıca sorulduğunda katılımcıların 73'ü (%22,3) hayır, 244 (%74,6) evet cevabını verdi.

Erkek öğrencilerin 20'si (%27,4), kız öğrencilerin 53'ü (%72,6) evet cevabı verdi, kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasından istatistiksel anlamlı farklılık saptandı ($p < 0,001$). Pandemi döneminin göğüs hastalıkları uzmanlık tercihini etkileyip, etkilemediği sorulduğunda, katılımcıların 224'ü (%68,5) etkilemediğini belirtirken, 87'si (%26,6) olumsuz yönde etkiler, 14'ü (%4,8) olumlu yönde etkiler olarak belirtti.

Katılımcılardan 5-6. sınıf öğrencilerine yöneltilen, pandemi nedeniyle göğüs hastalıkları klinik stajını yapamamanın göğüs hastalıkları uzman-

lık tercihlerini etkileyip etkilemediği sorusuna (29 kişi yanıtladı) katılımcılardan 22'si (%75,8) hayır etkilemedi, 7'si (%24,1) evet etkiledi olarak cevap vermiştir.

TARTIŞMA

Her uzmanlık dalı farklı bilimsel özellikler içermektedir. Bazı uzmanlık disiplinleri birbirine yakın özellikler içerirken, bazı uzmanlıklar diğerlerinden tamamen farklı faaliyetler içermektedir.

Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin göğüs hastalıkları disiplinine ait bilgi düzeyini, uzmanlık tercihlerini, uzmanlık tercihlerini etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçladık. Katılımcıların büyük çoğunluğu fakülteyi bitirdikten sonra bir uzmanlık dalında eğitim almak istiyorlardı.

Katılımcıların en çok uzmanlık eğitimi almak istedikleri branşlar ise sırasıyla iç hastalıkları, göz hastalıkları, kadın hastalıkları ve doğum bölümüydü. Çalışma kapsamında kız öğrenciler kadın hastalıkları ve doğum bölümünü erkek öğrencilere göre daha fazla tercih etmekteydi.

Bu durum ülkemizde yapılan diğer çalışmalara benzer saptandı (6). Katılımcıların branş tercihlerini etkileyen faktörler ilgi alanı olması, malpraktis riskinin diğer branşlara göre daha az olması, maddi getiri, hasta yakınları ile daha az iletişime geçilmesi, akademik kariyer fırsatı, mesleki tatmin olmasıydı. Ülkemizde yapılan bir çalışmada tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık tercihlerini etkileyen faktörler mesleki tatmin sağlayacak spesifik bir alanda çalışma isteği, statü ve kariyer beklentisi, maddi kaygılar olduğu saptanmıştır (7, 8).

Son sınıf tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık tercihlerini etkileyen nedenleri araştıran başka bir çalışmada uzmanlık tercihlerinin etkileyen faktörleri kendi ilgi alanı, asistanlık sürecindeki çalışma yoğunluğu, maddi getiri ve malpraktis riski olarak belirtmişlerdir (9). Ülkemizde bu konuda yapılan sistematik bir derlemede 9 adet çalışmanın bulguları incelenmiş tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık eğitimi süreci sonraki dönemde tercihleri en sık etkileyen faktörler maddi tatmin, çalışma koşulları, akademik kariyer fırsatı, mesleki tatmin ve malpraktis şeklinde saptanmıştır (10). Bizim çalışmamızda da uzmanlık tercihlerini etkileyen faktörler ülkemizde yapılan diğer çalışmalar ile benzer saptandı.

Göğüs hastalıklarının ilgilendiği ve ilgilenmediği hastalıklar konusunda katılımcıların çoğunluğu doğru bilgiye sahipken, göğüs hastalıklarının yaptığı girişimsel işlemler konusunda ise katılımcıların yarısı doğru bilgiye sahipti. Göğüs hastalıklarının ilgilendiği hastalıkları ve yaptığı işlemleri klinik grup istatistiksel olarak anlamlı düzeyde klinik öncesi gruba göre daha yüksek oranda doğru cevapladı. Göğüs hastalıklarının ilgi alanına giren yapıları doğru cevaplamada her iki grup arasında anlamlı fark saptanmadı.

Bu farklılıkların nedeni klinik öncesi sınıflarda öğrencilerin anatomi eğitimini almaları; fakat klinik eğitimlerinin başlamamış olmasıydı. Katılımcıların yarısı uzmanlık süresini doğru olarak bilmekteydi.

Pandemi döneminde cephenin en önlerinde yer alan göğüs hastalıkları uzmanları aynı zamanda en çok mesleki maruziyete maruz kalarak hastalanan branşlardan oldu (2).

Ülkemizde pandemi döneminde son sınıf tıp fakültesi öğrencileri ile yapılmış çok merkezli çalışmada öğrencilerin %64,7'sinin COVID-19 ile enfekte olma konusunda endişeli oldukları saptanmıştır (11). Çalışmamızdaki öğrencilere pandemi döneminin göğüs hastalıklarını uzmanlıkta tercihe etkisi sorulduğunda katılımcıların yarısı pandemi döneminin göğüs hastalıkları uzmanlığı tercihlerini etkilemeyeceğini belirtirken, katılımcıların dörtte birlik oranı göğüs hastalıkları tercihini olumsuz yönde etkileneceğini belirtti. Pandemi döneminin uzmanlık tercihlerine etkilerini araştıran başka bir araştırmada bizim çalışmamızdaki bulgulara benzer şekilde tıp fakültesi öğrencilerinin yaklaşık beşte biri COVID-19 pandemisinin uzmanlık tercihlerini etkileyeceğini düşünmekteydi (12).

Litaratürde araştırdığımız kadarıyla SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) ve MERS (Middle East Respiratory Syndrome) salgınlarında uzmanlık seçimlerine etkilerini araştıran çalışmalar bulunmamaktadır. Katrina kasırgasının etkilerini araştıran bir çalışmada, Katrina kasırgasından sonraki 5 yılda acil tıp uzmanlığı tercihinin arttığını, psikiyatri uzmanlığı tercihinde ise önceki 5 yıla göre azalma olduğunu gözlemlemişlerdir (13). Bu çalışmanın çeşitli kısıtlamaları vardır. Veriler kesitsel bir çalışmadan elde edilmiştir.

Çalışma tek bir üniversitede yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarını genellemek doğru olmayabilir. Bu konuda yapılacak daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Katılımcıların yanıtları ölçekte yer alan ifadeler ile kısıtlıdır. Veriler çevrimiçi anket formundan elde edilmiştir.

Tıp fakültesi öğrencileri göğüs hastalıkları uzmanlık dalı hakkında yeterli düzeyde bilgiye sahipti. Tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık dalı tercihlerini etkileyen faktörler ilgi alanı, malpraktis riski, maddi kazanç, hasta ve hasta yakınları ile daha az iletişime geçilmesi, akademik kariyer fırsatı ve mesleki tatmindir. COVID-19 pandemisi tıp fakültesi öğrencilerinin uzmanlık tercihlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Unat EK. Osmanlı İmparatorluğunun Son 40 Yılında Türkiye'nin Tüberküloz Tarihçesi. Cerrahpasa Tıp Fakültesi Dergisi. 1979;10:274.
2. Güntülü AK, Ülkü YILMAZ (Editör). COVID-19 Pandemisinde Öğrendiklerimiz, Gelecek Öngörüler ve Yarının Planlanması In: Süerdem M. Covid-19 pandemisinde Göğüs hastalıklarının rolü. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği, İstanbul. TÜSAD Eğitim Kitapları Serisi,2020;(13):167-176.
3. Fevzi Dikici M, Yaris F, Topsever, et al. Factors Affecting Choice of Specialty Among First-year Medical Students of Four Universities in Different Regions of Turkey. Croat Med J. 2008 ;49(3):415-420.
4. Yıldırım Dİ, Marakoğlu K. Tıp fakültesi internlerinin tıp eğitimi ile tıpta uzmanlık sınavı hakkındaki düşünceleri ve branş tercihlerinin belirlenmesi. Genel Tıp Dergisi. 2021;29(4):183-9.
5. Tekin Ç, Güneş G, Türkol E. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin tıpta uzmanlık tercihleri ve etkileyen faktörler. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2013; 1: 5-10.
6. Balcı Yapalak A, Uçar A, Yüce S, et al. Tıpta uzmanlık seçimini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. Journal of Istanbul Faculty of Medicine. 2021; 84(1): 120-129.
7. Cansever İ, Metin A, Kişi M. Tıp Öğrencilerinin Tıpta Uzmanlık Tercihlerini Etkileyen Faktörler Üzerine Sistemik Derleme . OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi. 2020;16 (27):791-812 .
8. Aydın S. Tıp fakültesi öğrencilerinde göğüs cerrahisi bilinci ve uzmanlık tercihlerini etkileyen faktörler. Health Care Acad J. 2021; 8(2): 113-116.
9. Göктаş Dörtyol B . Tıp fakültesi son sınıf öğrencilerinin mezuniyet sonrası ile ilgili düşünceleri, kariyer seçimleri ve etkileyen faktörler. Tıp Eğitimi Dünyası. 2017; 12-21.
10. Açıkgöz B , Ekemen A , Zorlu İ , et al. Tıp öğrencilerinde uzmanlaşma eğilimi, uzmanlık alan seçimi ve etkileyen faktörler. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019; 12(1): 113-125.
11. Çalışkan F, Mıdık Ö, Baykan Z, et al. The knowledge level and perceptions toward COVID-19 among Turkish final year medical students. Postgrad Med. 2020;132(8):764-772.
12. Byrnes YM, Civantos AM, Go BC, et al. Effect of the COVID-19 pandemic on medical student career perceptions: a national survey study. Med Educ Online. 2020;25(1):1798088.
13. Townsend MH. Snap shots: the effect of Hurricane Katrina on medical student career choice. Acad Psychiatry. 2012;36(3):258-259.